

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 1 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Krzymkowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Ewelina Kołodziejczak-Marczak

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2017 r. w Poznaniu

na rozprawie sprawy z powództwa Zakładu (...) sp. z o.o. w S.

przeciwko W. V.

o zapłatę

I. oddala powództwo,

II. kosztami postępowania obciąża powoda i z tego tytułu:

a) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 7.617 zł,

b) nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 2.956,84 zł.

SSO Katarzyna Krzymkowska

UZASADNIENIE

Powód „Zakład (...) w S.” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wniósł pozew o zapłatę przez pozwanego W. V. kwoty 882.380,26 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. W uzasadnieniu podniósł, że zawarł z pozwanym umowę na wykonanie projektu budowlanego wykonawczego przebudowy i modernizacji hotelu (...) w S.. Pozwany zawierając umowę przyjął odpowiedzialność za wady dokumentacji projektowej, a jeśli będzie ona zawierać wady istotne, które ujawnią się w trakcie realizacji robót i będą skutkować zwiększeniem ceny za wykonanie robót, pozwany był zobowiązany do pokrycia kosztów. Pozwany przygotował dokumentację projektową, na podstawie której powód zawarł z Przedsiębiorstwem Producyjno-Usługowym i Handlowym (...) sp. z o.o. umowę o roboty budowlane, z wynagrodzeniem za wykonanie prac w wysokości 6.685.136,04 zł brutto. Po rozpoczęciu robót budowlanych powód zlecił wykonanie ekspertyzy technicznej, która wykazała, że pozwany błędnie rozpoznał konstrukcję obiektu, co skutkowało koniecznością rozbiórki dotychczasowego budynku i wybudowanie hotelu od nowa, a nie, jak to przewidywał projekt pozwanego – przebudowę i rozbudowę dotychczasowego budynku. Powód zawarł z dotychczasowym wykonawcą aneks do umowy o roboty budowlane, obejmujący wykonanie dodatkowych koniecznych prac. Wynagrodzenie wykonawcy zostało zwiększone o kwotę 882.380,26 zł netto i w rozpoznawanej sprawie powód dochodził równowartości wskazanej kwoty jako odszkodowania za nienależyte wykonanie przez pozwanego umowy o przygotowanie dokumentacji projektowej. W ocenie powodowej spółki pozwany nie dochował należytej staranności przy rozpoznawaniu konstrukcji obiektu i przyjmowaniu założeń projektowych.

Pozwany złożył odpowiedź na pozew, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania. W uzasadnieniu podniósł, że wykonał zleconą mu dokumentację projektową w sposób prawidłowy. Pozwany zakwestionował ekspertyzę techniczną uzyskaną przez powoda w zakresie, w jakim kwestionowała ona wykonanie dokumentacji przez pozwanego. Oświadczył, że przygotowując projekt budowlany był zobowiązany do

przygotowania jedynie opinii technicznej, a nie ekspertyzy technicznej. Opinia ujęta w projekcie przygotowanym przez pozwanego została wykonana na podstawie inwentaryzacji budynku i obmiarów własnych, a także na podstawie dokumentów technicznych budynku. Pozwany stanął na stanowisku, że opinia techniczna nie wymagała przygotowania tak dokładnych badań jak przygotowana później ekspertyza techniczna. W szczególności w swojej ocenie pozwany nie był zobowiązany zlecać wykonania ekspertyzy technicznej, jeśli podczas inwentaryzacji budynku nie dopatrywał się oznak złego stanu budynku, takich jak pęknięcia ścian czy stropów. Pozwany opierał się na dokumentacji technicznej budynku i nie miał podstaw, by kwestionować jej wiarygodność. Podniósł nadto, że na podstawie przygotowanego przez niego projektu została wydana decyzja o pozwoleniu na budowę, co świadczy o prawidłowym wykonaniu projektu. Strona pozwana stanęła na stanowisku, że stan techniczny hotelu, ujawniony po rozpoczęciu prac budowlanych, nie mógł być przewidziany przez pozwanego. Pozwany nie mógł zbadać konstrukcji budynku podczas przygotowywania projektu, ponieważ hotel był cały czas użytkowany przez powoda i pozwany nie miał możliwości dokonać odkrywek konstrukcji.

Pozwany zarzucił także, że koszty wykonania dodatkowych prac budowlanych zostały zawyżone przez powoda.

W piśmie procesowym z dnia 23 października 2015 r. powód odniósł się do zarzutów pozwanego. Wskazał, że strona powodowa nie posiadała żadnej dokumentacji technicznej hotelu (...), a od pozwanego wymagał wykonania inwentaryzacji we własnym zakresie na potrzeby projektu. W ocenie powoda pozwany zlekceważył zalecenia ujęte w zawartej przez strony umowie, nie opierając się na inwentaryzacji budynku i orzeczeniu jego stanu technicznego, ale na pozyskanej przez siebie dokumentacji. Powodowa spółka zwróciła uwagę, że pozwany przygotował inwentaryzację i opinię techniczną odbiegającą od stanu rzeczywistego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Powód „Zakład (...) w S.” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. przygotował w trybie przetargu publicznego zamówienie na wykonanie projektu budowlanego, kosztorysów i specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych dla inwestycji polegającej na rozbudowie, przebudowie i modernizacji Hotelu (...) w S.. Zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia wykonawca projektu był zobowiązany do jego wykonania zgodnie z koncepcją powoda, wykonania inwentaryzacji hotelu i części hali sportowej (...) na potrzeby projektu we własnym zakresie oraz uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę na przedmiotową inwestycję zgodnie z przepisami prawa.

bezsporne, nadto dowód: Specyfikacja istotnych warunków zamówienia przetarg nieograniczony poniżej 193 000 – usługi (k. 18-29).

Powód wybrał ofertę przedstawioną przez pozwanego W. V.. W dniu 23 listopada 2011 r. strony postępowania zawarły umowę nr (...) o usługę wykonania (...) Hotelu (...) dla Zakładu (...) sp. z o.o. Na podstawie wskazanej umowy pozwany zobowiązał się wykonać opracowanie dokumentacji przebudowy i termomodernizacji (projekt budowlany wykonawczy) wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę, Hotelu (...) dla powoda (§ 1 umowy). W § 4 pkt 1 umowy pozwany zobowiązał się wykonać dokumentację zgodnie ze zleceniem powoda, zasadami aktualnej wiedzy technicznej, obowiązującymi w tym zakresie przepisami oraz zgodnie z Polskimi Normami i rysunkami normatywnymi. Zgodnie z § 5 pkt 2 umowy elementami projektu miały być inwentaryzacja budynku i orzeczenie stanu technicznego obiektu, projekt budowlany wykonawczy, projekt budowlano-wykonawczy instalacji wewnętrznych, przedmiary robót, kosztorysy inwestorskie, a także niezbędne uzgodnienia, decyzje administracyjne, pozwolenia, opinie i sprawdzenia dokumentacji projektowej. Na podstawie § 7 pkt 1 pozwany został zobowiązany do zapewnienia nadzoru autorskiego przez osobę posiadającą uprawnienia do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Zgodnie z umową pozwany był odpowiedzialny wobec powoda za wady dokumentacji projektowej zmniejszające jej wartość lub użyteczność na potrzeby realizacji inwestycji (§ 8 pkt 1). W przypadku istotnych wad dokumentacji ujawnionych w fazie realizacji robót i skutkujących zwiększeniem ceny za wykonanie robót, to koszty te miał pokryć pozwany (§ 9 pkt 2).

bezsporne, nadto dowód: umowa nr (...) (k. 30-31).

Pozwany wraz z M. S. przygotował projekt architektoniczno-budowlany. Przygotowując dokumentację opierali się na książce obiektu dotyczącej hotelu (...) oraz na oględzinach samego budynku, które miały miejsce podczas zwyczajnej działalności hotelu. Pozwany wraz ze swoimi pracownikami dokonywał oględzin i własnych pomiarów, nie przeprowadzając żadnych odkrywek konstrukcji budynku. Podczas oględzin pozwany ani jego pracownicy sprawdzili, że ściany nie posiadają zarysowań i pęknięć, ani nie były nadmiernie ugięte. Ustalenia dotyczące zastosowanych materiałów zostały przyjęte nie na podstawie oględzin i na podstawie projektów sporządzonych w związku z budową hotelu i informacji o materiałach dostępnych w czasie stawiania hotelu.

bezsporne, nadto dowód: projekt architektoniczno-budowlany (k. 60-133), w tym opis techniczny (k. 65-69), zeznania świadków: M. G. (1) as- S. (rozprawa w dniu 06.06.2016 r., 17:01-28:24), R. F. (rozprawa w dniu 06.06.2016 r., 28:52-34:58), zeznania pozwanego (rozprawa w dniu 06.06.2016 r., 54:20-01:19:13).

Decyzją z dnia 7 marca 2012 r. o numerze 142/12 Starosta (...) zatwierdził projekt budowlany przygotowany przez pozwanego i udzielił pozwolenia na budowę, obejmującą rozbudowę i przebudowę budynku hotelowego i przebudowę hali (...) w S.. Decyzja nie została zaskarżona i stała się prawomocna.

bezsporne, nadto dowód: kopia decyzji nr (...) (k. 32-33).

W dniu 17 października 2012 r. powód zawarł z Przedsiębiorstwem Produkcyjno-Usługowym i Handlowym (...) sp. z o.o. w P. umowę nr (...) – P. i rozbudowa hotelu (...) wraz z przebudową hali (...). Na podstawie wskazanej umowy wskazana spółka zobowiązała się wykonać wszystkie roboty wynikające z dokumentacji przygotowanej przez pozwanego, składające się na przebudowę i rozbudowę hotelu, a także przebudowę hali (§ 1 pkt 1 umowy). Zgodnie z § 5 pkt 1 umowy wynagrodzenie wykonawcy za wykonanie prac zostało uzgodnione na kwotę 5.435.069,95 zł netto – 6.685.136,04 zł brutto.

bezsporne, nadto dowód: umowa nr (...) (k. 34-38).

Po rozpoczęciu robót budowlanych i wykonaniu pierwszych prac rozbiórkowych okazało się, że konstrukcja budynku nie odpowiada założeniom przyjętym w dokumentacji budowlanej przygotowanej przez pozwanego. Materiał wykorzystany do konstrukcji budynku był inny niż materiał przyjęty w założeniach projektowych. (...) użytych do konstrukcji ścian i stropów nie można było ustalić bez wcześniejszego skucia tynku.

Pozwany doradzał powodowi zlecenie wykonania ekspertyzy technicznej budynku hotelu.

Powód zlecił wykonanie ekspertyzy technicznej, którą uzyskał w styczniu 2013 r. Autorzy ekspertyzy doszli do wniosku, że konstrukcja hotelu (...) została wykonana niezgodnie ze sztuką budowlaną, ponieważ w ścianach i stropach użyto różnorodnych materiałów, co nie pozwala na dokładną ocenę wytrzymałościową elementów konstrukcyjnych, a przy budowie były używane materiały uszkodzone, dochodziło do złego spoinowania i odchyłek w pionie i poziomie, a także zabrakło wieńca okalającego. Autorzy ekspertyzy ustalili, że stan techniczny konstrukcji nie pozwala na jej wykorzystanie w projektowanej przebudowie budynku i że układ konstrukcyjny budynku nie nadaje się do wykorzystania bez uprzedniego wzmocnienia elementów stropów i ścian. Autorzy ekspertyzy zalecali wyburzenie budynku w całości, a jako alternatywne rozwiązania konstrukcyjne wskazali adaptację ścian i stropów po przeprowadzeniu prac polegających na wzmocnieniu poszczególnych elementów istniejącej konstrukcji.

W ekspertyzie odniesiono się również do projektu budowlanego przygotowanego przez pozwanego i wskazano, że został on wykonany w oparciu o pobieżnie wykonaną inwentaryzację i opinię techniczną, co skutkowało błędnymi założeniami projektowymi.

Pozwany przygotował aneks do wcześniej wykonanego projektu budowlanego, uwzględniając rozbiórkę dotychczasowego budynku i wybudowanie go od nowa. Powód na podstawie tego aneksu złożył wniosek do Starosty

(...), który na jego podstawie decyzją z dnia 19 lutego 2013 r. zmienił decyzję nr (...) z dnia 7 marca 2012 r. w sprawie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę, zatwierdzając aneks do zatwierdzonego projektu budowlanego, obejmujący rozbiórkę części hotelowej.

W dniu 18 marca 2013 r. powód i Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe i Handlowe (...) sp. z o.o. doszli do przekonania, że konieczne będzie rozebranie i wybudowanie od nowa budynku hotelu (...) na podstawie zamiennnej dokumentacji projektowej i zamiennego pozwolenia na budowę. W dniu 21 marca 2013 r. zawarli aneks nr (...) do umowy z dnia 17 października 2012 r., na podstawie którego rozszerzyli zakres robót objętych umową o roboty dodatkowe polegające na rozbiórce i odbudowaniu budynku hotelowego (§ 2 aneksu). Za wskazane prace dodatkowe wykonawca miał uzyskać dodatkowe wynagrodzenie w kwocie 882.380,26 zł netto – 1.085.327,72 zł brutto (§ 3 pkt 1 aneksu).

dowód: zeznania świadków: R. K. (rozprawa w dniu 24.02.2016 r., 12:59-36:04), K. K. (1) (rozprawa w dniu 06.06.2016 r., 01:52-16:20), M. S. (rozprawa w dniu 06.06.2016 r., 17:01-28:24), M. G. (2) (rozprawa w dniu 06.06.2016 r., 35: (...) :23), P. P. (rozprawa w dniu 06.06.2016 r., 41:43-48:25), ekspertyza techniczna (k. 134-149) z załącznikami (k. 150-178), kopia decyzji Starosty (...) z dnia 19.02.2013 r. (k. 41), protokół konieczności wykonania robót dodatkowych z dnia 18.03.2013 r. (k. 39) z załącznikiem (k. 40), aneks nr (...) z dnia 21.03.2013 r. (k. 42-43).

Pismem z dnia 16 stycznia 2014 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 882.380,26 zł z tytułu odszkodowania za zwiększenie ceny wykonania robót budowlanych przebudowy i rozbudowy hotelu (...) z przebudową hali (...), spowodowanej ujawnionymi wadami istotnymi sporządzonej przez pozwanego dokumentacji projektowej. Pismem z dnia 21 stycznia 2014 r. pozwany odmówił zapłaty.

bezsporne, nadto dowód: pismo z dnia 16.01.2014 r. (k. 57), pismo z dnia 21.01.2014 r. (k. 58-59).

Projekt wykonany przez pozwanego nie posiadał błędnych założeń projektowych. Z powodu niemożliwości wykonania wizji lokalnej z wykonanie odkrywek niektóre problemy związane z naprawą uszkodzonych elementów konstrukcyjnych zostały opisane w projekcie. Inwentaryzacja architektoniczna została wykonana prawidłowo. Ocena stanu technicznego na podstawie oględzin została natomiast wykonana w sposób, na jaki pozwalały warunki, związane z ciągłym działaniem hotelu. Powód nie stworzył pozwanemu możliwości do dokonania dokładnej analizy stanu technicznego budynku. Brak dostępu do zakrytych elementów konstrukcyjnych nie wpłynął jednak na prawidłowość przyjętych założeń do wykonanego projektu.

dowód: opinia biegłego K. a (...) ego (pismem k. 288-305), oraz ustna na rozprawie w dniu 1.03.2017 roku), zeznania pozwanego (protokół rozprawy z dnia 6.06.2016 roku)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie bezspornych twierdzeń stron, zebranych dokumentów, zeznań świadków i pozwanego, a także dowodu z opinii biegłego sądowego. Należy wskazać, że stan faktyczny sprawy w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia sprawy pozostawał bezsporny między stronami. Przedmiotem sporu między stronami nie były same okoliczności faktyczne sprawy, a ich interpretacja w świetle przepisów prawa, w szczególności w kontekście odpowiedzialności pozwanego za nienależyte wykonanie umowy łączącej go z powodem.

Zeznania świadka R. K., pracownika Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowego i Handlowego (...) sp. z o.o., Sąd uznał za wiarygodne w całości. Zeznania świadka pozostawały zgodne z zebranymi w sprawie dokumentami oraz zeznaniami pozostałych świadków, a Sąd nie znalazł podstaw, by kwestionować przedstawione przez świadka okoliczności. Za w pełni wiarygodne Sąd uznał zeznania świadka K. K. (1), inspektora nadzoru branży budowlanej podczas prowadzonych prac budowlanych. Świadek przedstawił ten sam przebieg wydarzeń co świadek R. K., zatem należało uznać jego zeznania za wiarygodne i oddające rzeczywiste okoliczności.

Zeznania M. S., R. F. i M. G. (2), pracowników pozwanego, Sąd także uznał za wiarygodne. Świadczyli M. S. i R. F. przedstawili okoliczności związane z oględzinami hotelu przed wykonaniem dokumentacji projektowej, M. G. (2) natomiast zeznawał na okoliczności związane z przygotowaniem projektu zamiennego. Zeznania świadków były spójne

i zgodne ze sobą, nie budziły wątpliwości co do ich wiarygodności. Nie budziły również zastrzeżeń co do wiarygodności zeznania świadka P. P., który przedstawiał okoliczności związane z przygotowaniem zarówno pierwotnego projektu, jak i aneksu do tego projektu. Jego zeznania pozostawały w zgodzie z zeznaniami pozostałych świadków i Sąd uznał je za wiarygodne w pełni.

Zeznania pozwanego W. V. Sąd także uznał za wiarygodne w całości. Należy zwrócić uwagę, że ocenie pod względem wiarygodności mogły podlegać wypowiedzi pozwanego dotyczące jedynie okoliczności faktycznych, a nie jego oceny, jak na przykład twierdzenia, iż wykonał on umowę w sposób prawidłowy – zbadanie, czy stan faktyczny ustalony w sprawie odpowiada prawidłowemu wykonaniu umowy należy do kompetencji Sądu. Natomiast co do faktów przedstawianych przez pozwanego w jego zeznaniach Sąd nie miał podstaw, by je kwestionować – nie zostały podważone przez stronę przeciwną ani przez żaden inny dowód zgromadzony podczas postępowania.

Postanowieniem z dnia 11 lipca 2016 r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa – oceny jakości i prawidłowości wykonania robót budowlanych na okoliczność ustalenia, czy projekt wykonany przez pozwanego posiadał błędne założenia projektowe wskutek niewłaściwej inwentaryzacji i oceny stanu technicznego obiektu, w szczególności w zakresie jego konstrukcji, z uwzględnieniem obowiązków pozwanego wynikających z postanowień umowy z 23 listopada 2011 r. i warunków przetargowych oraz braku dokumentacji technicznej istniejącego budynku dostarczonej mu przez powoda oraz na okoliczność tego, czy założenia przyjęte przez pozwanego do projektu architektoniczno-budowlanego na podstawie przeprowadzonych oględzin nieruchomości – budynku hotelu (...) i hali (...), przeprowadzonych pomiarów własnych, dostępnej dokumentacji technicznej obiektu, w tym także protokołu z przeglądu technicznego obiektu budowlanego z 28 marca 2011 r. sporządzonego przez Z. W., a dołączonego przez powoda do akt sprawy, i wykonanej oceny technicznej budynku na dzień przygotowania projektu, to jest 24 lutego 2012 r. z uwzględnieniem faktu, że w dacie wykonywania oględzin budynek hotelu był obiektem czynnym, przyjmującym gości, nie wyłączonym z użytkowania, bez dostępu do warstw zakrytych ścian i sufitów – były prawidłowe – z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa, w tym rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Opinię w sprawie wykonał biegły sądowy K. J.. Wskazał w niej, że pozwany nie mając możliwości wykonania odkrywek źle rozpoznał stropy i stropodach. Nie miało to jednak wpływu na dalsze projektowanie. W ocenie technicznej pozwany bowiem wskazał dokładnie, które elementy należy wzmocnić. W ocenie biegłego w projekcie ujęto prawidłową ocenę techniczną. W swojej opinii biegły zakwestionował ustalenia ekspertyzy technicznej co do braku wieńca poziomego w stropie, wskazując, że na podstawie posiadanych informacji autorzy ekspertyzy nie mogli ustalić, że tego wieńca nie było. Biegły potwierdził, że murowanie ścian z różnych materiałów nie jest korzystne, ale uznał, że zastosowanie różnych materiałów w przypadku budynku o trzech kondygnacjach nie osłabia wytrzymałości konstrukcji. Zwrócił uwagę, że hotel (...) uzyskał pozwolenia na użytkowanie, a zatem należy przyjąć, że został wybudowany prawidłowo, zgodnie z przepisami i nie zagrażał bezpieczeństwu. W ocenie biegłego rozbiórka hotelu nie była jedynym rozwiązaniem, co zauważyli również autorzy ekspertyzy.

Biegły sądowy doszedł do wniosku, że projekt wykonany przez pozwanego nie posiadał błędnych założeń projektowych. Z powodu niemożliwości wykonania wizji lokalnej z wykonanie odkrywek niektóre problemy związane z naprawą uszkodzonych elementów konstrukcyjnych zostały opisane w projekcie. Inwentaryzacja architektoniczna została wykonana prawidłowo. Ocena stanu technicznego na podstawie oględzin została natomiast wykonana w sposób, na jaki pozwalały warunki, związane z ciągłym działaniem hotelu. W ocenie biegłego powód nie stworzył pozwanemu możliwości do dokonania dokładnej analizy stanu technicznego budynku. Brak dostępu do zakrytych elementów konstrukcyjnych nie wpłynął jednak na prawidłowość przyjętych założeń do wykonanego projektu.

Powód zgłosił zastrzeżenia do opinii biegłego sądowego. Wskazał, że biegły błędnie przyjął, że powód wymagał od pozwanego projektowania przy niezakłóconej pracy hotelu. Zwrócił uwagę, że pozwany nigdy nie zwracał się do powodowej spółki z wnioskiem o umożliwienie przeprowadzenia dokładniejszych badań budynku. Zakwestionował również ustalenie przez biegłego, że w budynku zostały zastosowane wieńce. Powód podniósł także, że biegły odnosił się do wytrzymałości budynku, a w ocenie powoda powinien posługiwać się pojęciem nośności poszczególnych

elementów konstrukcyjnych. Zwrócił również uwagę, że biegły zbagatelizował fakt, że w murze nośnym zastosowano elementy o różnych parametrach i błędnie uznał, że stosowanie różnych materiałów jest dopuszczalne.

Pozwany nie zgłosił zastrzeżeń do opinii biegłego.

Na terminie rozprawy w dniu 1 marca 2017 r. biegły sądowy podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w opinii pisemnej, odpowiedział również na pytania stron postępowania. W ocenie Sądu sporządzona w sprawie miała profesjonalny charakter i okazała się przydatna dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd nie znalazł podstaw, by podzielić zarzuty powoda kierowane wobec wydanej w sprawie opinii, z jednym zastrzeżeniem – wskazać należy, iż ustalenie, czy przy pierwotnej budowie hotelu zastosowano wieńce czy też nie, nie miał znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. ustalanie tej okoliczności nie miało znaczenia dla treści końcowego orzeczenia, ponieważ istnienie bądź nieistnienie wieńców nie przesądzało o zasadności zarzutów kierowanych przez powoda wobec pozwanego. Z tego względu na podstawie art. 227 k.p.c. Sąd oddalił wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadka K. K. (1) na okoliczność, że jako inspektor nadzoru potwierdził wykazane w ekspertyzie z dnia 28 stycznia 2013 r. brak wieńców spinających oraz złą jakość robót murowych i wykonał dokumentację fotograficzną. Sąd oddalił również wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczności objęte postanowieniem z dnia 11 lipca 2016 r., ale wykonanej przez innego biegłego sądowego. Sąd nie dopatrył się podstaw do kwestionowania wniosków opinii złożonej w aktach sprawy, a wniosek powoda uznał za próbę uzyskania korzystnej dla siebie opinii. Powyższe wnioski dowodowe sąd ocenił jako zmierzające jedynie do przewleczenia postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie powód dochodził od pozwanego odszkodowania za szkodę, którą poniósł, w jego ocenie, w wyniku nienależytego wykonania przez pozwanego umowy o przygotowanie dokumentacji (projekt budowlany wykonawczy) koniecznej do przeprowadzenia prac budowlanych w hotelu (...) i hali (...). Roszczenia z tytułu nienależytego wykonania umowy reguluje art. 471 k.c., zgodnie z którym dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Odpowiedzialność dłużnika oparta na art. 471 k.c. zachodzi wówczas, gdy spełnione są wszystkie przesłanki tej odpowiedzialności: niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania, będące następstwem okoliczności, za które dłużnik z mocy ustawy lub umowy ponosi odpowiedzialność, szkoda oraz związek przyczynowy pomiędzy faktem niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania a szkodą. Nienależytym wykonaniem zobowiązania będzie sytuacja, gdy świadczenie zostanie wprawdzie spełnione, lecz nie będzie ono prawidłowe, gdyż odbiegało będzie w jakimś stopniu, większym lub mniejszym, od świadczenia wymaganego. Nienależyte spełnienie świadczenia ma miejsce, gdy wprawdzie świadczenie zostanie spełnione, lecz interes wierzyciela nie zostanie zaspokojony w sposób wynikający z treści zobowiązania. Do niewykonania zobowiązania dochodzi natomiast wtedy, gdy realizacja świadczenia nie nastąpiła i jednocześnie istnieją okoliczności wykluczające późniejsze jego spełnienie. Zgodnie z utrwalonym poglądem prezentowanym w doktrynie, ciężar dowodu faktu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, istnienia szkody w określonej wysokości oraz związku przyczynowego pomiędzy tymi elementami, spoczywa na wierzycielu (por. Duże Komentarze Becka, Kodeks cywilny, Komentarz do art. 450-1088, tom II pod red. K. Pietrzykowskiego, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2005, tezy 22-30 do art. 471 k.c., str. 38-40).

W ocenie Sądu powód nie wykazał żadnej ze wskazanych okoliczności. Zarzuty powoda wobec pozwanego sprowadzały się do twierdzeń, iż pozwany nie dochował należytej staranności przy wykonywaniu dokumentacji projektowej, przez co nie ustalił, że przy budowie hotelu zastosowano mieszankę materiałów, a nie materiały jednolite. Zastosowanie przy konstrukcji materiałów o różnych parametrach negatywnie wpłynęło na charakterystykę budowlaną, a błędne przyjęcie przez pozwanego założeń co do konstrukcji ścian i stropów skutkowało koniecznością zamiast remontu i rozbudowy budynku jego rozbiorczą i budową od początku. Powód nie wykazał jednak nienależytej staranności strony pozwanej. Jak wynika z ustaleń faktycznych, pozwany przeprowadził oględziny budynku hotelu i na ich podstawie przygotował dokumentację projektową. Zgodzić się należy z twierdzeniami strony pozwanej, że w sytuacji, gdy hotel pozostawał czynny przez cały czas, pozwany nie miał możliwości dokonania odkrywek i zbadania rzeczywistej konstrukcji ścian

i stropów. Uznać jednak należy, iż na moment wykonywania dokumentacji projektowej brak było podstaw do przeprowadzenia dokładniejszych badań. Pozwany opierając się na oględzinach i uzyskanej dokumentacji technicznej budynku, co do której pozwany nie miał podstaw, by kwestionować jej wiarygodność, nie dopatrzył się przesłanek świadczących o złym stanie konstrukcji czy też o nieprawidłowej technice wykonania budynku. Co istotne jednak, jak ustalił biegły sądowy, a Sąd uznał opinię biegłego w tym zakresie za prawidłową, brak świadomości pozwanego co do prawdziwego stanu konstrukcji nie wpłynął negatywnie na jego założenia projektowe. Wskazać należy, że pozwany przyjął, że budynek został wybudowany z elementów drobnowymiarowych. Skoro pozwany uwzględnił w swoim projekcie konieczność wzmocnienia konstrukcji budynku, to nie można mu zarzucić, że przyjął błędne założenia projektowe. Należy zauważyć, iż w ekspertyzie technicznej przygotowanej na zlecenie powoda również wskazuje się, że całkowita rozbiórka budynku nie jest jedynym rozwiązaniem, a możliwe było również wzmocnienie konstrukcji. Z tego względu nie można było mówić o błędnych założeniach projektowych, a w konsekwencji o nienależytym wykonaniu umowy przez pozwanego. Niezależnie jednak od tego, nawet gdyby uznać, że założenia projektowe, ze względu na brak odkrywek na etapie przygotowywania dokumentacji, były błędne, to i tak nie można się dopatrzyć w tym winy pozwanego, który dochował należytej staranności – zbadał budynek zgodnie z posiadanymi możliwościami i uzyskał dokumentację techniczną, której powód, chociaż był zarządcą budynku, nie posiadał. Nie można wymagać od pozwanego, że nie wstrzymał pracy hotelu, by dokonać odkrycia konstrukcji, skoro dokonane oględziny nie wykazały konieczności takich odkrywek.

Ze wskazanych względów powództwo należało oddalić. Należy jednak zauważyć, że powód nie wykazał również poniesionej przez siebie szkody w określonej wysokości. Z uwagi na wykonaną ekspertyzę techniczną doszło do zmiany założeń i rozbiórki budynku, jednak już w samej ekspertyzie wskazano, że możliwe jest zachowanie konstrukcji przy odpowiednich wzmocnieniach. Powód musiałby zatem wykazać, że wybrane przez niego rozwiązanie jest rozwiązaniem najbardziej ekonomicznym bądź rozwiązaniem optymalnym, którego wybór był uzasadniony jego przewagą nad innymi koncepcjami. Należy również wziąć pod uwagę, iż pozwany zarzucił, że przyjęte przez powoda i wykonawcę wynagrodzenie za wykonanie robót dodatkowych było zawyżone. Powód co prawda zaprzeczył temu, jednak w żaden sposób nie wykazał, że wysokość wynagrodzenia odpowiadała cenom rynkowym.

Z uwagi na powyższe ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sąd na podstawie art. 471 k.c. oddalił w punkcie 1 wyroku powództwo w całości.

W punkcie 2 wyroku Sąd na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, obciążył powoda kosztami procesu w całości, gdyż przegrał on sprawę w całości. Sąd zasądził od niego na rzecz pozwanego kwotę 7.217 zł, na którą złożyły się: wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego w kwocie 7.200 zł wynikające z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity – Dz. U z 2013 r, poz. 461 ze zm.) oraz opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Nadto Sąd nakazał ściągnąć od powoda kwotę 2.956,84 zł tytułem kosztów wydania opinii biegłego w sprawie – w zakresie, w jakim wynagrodzenie biegłego nie zostało pokryte z zaliczek zebranych w sprawie.

SSO Katarzyna Krzymkowska